

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.9.2019 г.
COM(2019) 417 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори по споразумение между Европейския съюз и Република Кабо Верде за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Република Кабо Верде за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване на граждани на Република Кабо Верде и на Европейския съюз

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕПОРЪКАТА

В продължение на повече от 35 години Кабо Верде и ЕС поддържат тесни и много конструктивни отношения, основани преди всичко на активно и трайно сътрудничество за развитие. От ноември 2007 г. насам отношенията между ЕС и Кабо Верде се уреждат от специалното партньорство между ЕС и Кабо Верде, което представлява амбициозен инструмент за укрепване на двустранните отношения и е единствено по рода си сред държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ). Сред целите на специалното партньорство са увеличаване на мобилността и междуличностните контакти между гражданите на ЕС и Кабо Верде и засилване на сътрудничеството в борбата с незаконната имиграция. В рамките на това партньорство Кабо Верде сключи през 2008 г. партньорство за мобилност с ЕС и стана първата африканска страна, направила това. Партньорството за мобилност е насочено към укрепване на сътрудничеството с ЕС в областта на миграцията, управлението на границите, борбата с незаконната миграция и трафика на хора.

Специалното партньорство подготви почвата за договарянето и сключването на Споразумението между Европейския съюз и Република Кабо Верде за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване на граждани на Република Кабо Верде и на Европейския съюз¹ (наричано по-нататък „Споразумението“), прието успоредно със Споразумението между Европейския съюз и Република Кабо Верде за обратно приемане на незаконно пребиваващи лица². Двете споразумения влязоха в сила на 1 декември 2014 г.

На 2 февруари 2020 г. ще започне да се прилага Регламент (ЕС) 2019/1155 от 20 юни 2019 г. за изменение на Визовия кодекс³. В случай на противоречие между тях Споразумението, което е международно споразумение на Съюза, ще има предимство пред вторичното законодателство на Съюза и съответно ще продължи да се прилага. Въпреки това Визовият кодекс също ще се прилага към въпроси, които не са уредени от Споразумението. Поради това някои от разпоредбите на преработения Визов кодекс ще се отразят на процедурите за издаване на визи за гражданите на Кабо Верде.

Например преработеният Визов кодекс въвежда хармонизиран подход към издаването на многократни визи за редовно пътуващи лица с чисто визово досие за период, който се увеличава постепенно от една на пет години, и ще предвижда възможност за освобождаване от визова такса за деца на възраст от шест години и под 18 години. С него общата визова такса се увеличава от 60 на 80 евро и се въвежда възможността за временно премахване — чрез решение за изпълнение на Съвета — на някои от облекчения, приложими за граждани на трета държава (и/или някои категории пътуващи лица от тази държава), като например освобождаване от визова такса, срок на валидност на многократните визи, по-малък брой на придружаващите документи, които да бъдат представени, ако се прецени, че сътрудничеството на страната по въпросите на обратното приемане е недостатъчно.

¹ ОВ L 282, 24.10.2013 г., стр. 3–12.

² ОВ L 282, 24.10.2013 г., стр. 15–34.

³ Регламент (ЕС) 2019/1155 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 810/2009 за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс). ОВ L 188, 12.7.2019 г., стр. 25–54.

За разлика от подобни споразумения за облекчаване на визовия режим, сключени между ЕС и други трети държави, споразумението с Кабо Верде не включва разпоредба за намаляване на визовата такса, нито предвижда хармонизиран списък на придружаващите документи, които да бъдат представени от заявителя за обосноваване на целта на пътуването. Освен това Споразумението не дава възможност за временно спиране на прилагането на всички или някои от неговите разпоредби в случай на недостатъчно сътрудничество в областта на обратното приемане.

С оглед на горепосоченото Европейската комисия смята, че е целесъобразно сключеното с Кабо Верде споразумение да бъде адаптирано.

Визова политика на Кабо Верде спрямо гражданите на ЕС

От 1 януари 2019 г. гражданите на ЕС са освободени от изискването за притежаване на виза (за престой до 30 дни) за пътувания до територията на Кабо Верде.

Гражданите на ЕС могат да се възползват от предвидените в Споразумението улеснения за престой с продължителност над 30 дни и до 90 дни в рамките на период от 180 дни.

Ако Кабо Верде въведе отново изискване за притежаване на виза за гражданите на ЕС, разпоредбите на Споразумението ще се прилагат изцяло към гражданите на ЕС на основата на принципа за реципрочност.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Както беше пояснено в предишната част, основната цел, която трябва да се постигне с договарянето и сключването на изменено споразумение, е улесненията, предоставени на гражданите на Кабо Верде, да бъдат приведени в съответствие с преработените разпоредби на Визовия кодекс.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за настоящата препоръка е член 218, параграфи 3 и 4 отДФЕС.

Предметът на измененото споразумение ще бъде част от общата визова политика на Съюза за краткосрочен престой с продължителност до 90 дни в рамките на 180-дневен период. Следователно може да се предвиди, че материалноправното основание за решенията за подписване и сключване на споразумението ще бъде член 77, параграф 2, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Съюзът вече е упражнил своята компетентност в тази област и е установил правила в това отношение чрез приемането на Визовия кодекс, в който са определени процедурите и условията за издаване на визи за краткосрочен престой, които са задължителни за всички държави — членки на Европейския съюз, прилагащи достиженията на правото от Шенген.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Съвместният комитет, създаден с цел извършването на мониторинг на прилагането на Споразумението, проведе три заседания (5 октомври 2015 г., 19 октомври 2016 г. и 27 ноември 2017 г.) и отбеляза като цяло положителното прилагане, но посочи и възможности за подобряване на някои аспекти на процедурата за обработване на визи. Съвместният комитет препоръча по-конкретно двете страни по Споразумението да положат съвместни усилия, за да могат правилно и изчерпателно да информират кандидатите за виза за изискванията и възможностите за подаване на заявление за шенгенска виза и за получаване на такава виза.

От влизането в сила на Споразумението броят на заявленията за виза, подадени в консулствата на държавите членки в Кабо Верде, постоянно нараства. През 2014 г. бяха подадени 14 694 заявления за виза. През 2018 г. броят им достигна 20 158 (+ 37,2 %). Броят на издадените визи също нарасна, макар и с по-бавни темпове — от 11 370 през 2014 г. на 13 343 през 2018 г. (+17,3 %). Отказите възлизаха на 33,5 % през 2018 г.

Държавите членки, издаващи визи в Кабо Верде (Испания и Португалия, като Португалия представлява 19 държави членки в общия визов център в Прая), провеждат редовни срещи в рамките на групата за местно шенгенско сътрудничество в Прая. Тези заседания се председателстват от Делегацията на ЕС в Кабо Верде.

Групата за местно шенгенско сътрудничество потвърди като цяло доброто прилагане на Споразумението и на приложимите разпоредби от Визовия кодекс. Същевременно обаче бяха отчетени редица трудности при обработването на заявления за виза, подадени от граждани на Кабо Верде, особено по отношение на удостоверяващите документи за обосноваване на целта на пътуването и/или на принадлежността към една от категориите кандидати, за които се прилагат улеснения и които са определени в действащото споразумение.

Работна група „Визи“ на Съвета обсъди актуалното състояние във връзка с прилагането на Споразумението пет пъти (на 26 октомври 2015 г., 27 октомври 2016 г., 11 декември 2017 г., 20 май 2019 г. и 10 юли 2019 г.). На последното заседание Комисията уведоми държавите членки за проучвателните разговори, които е предприела с органите на Кабо Верде относно евентуално изменение на Споразумението и обхвата му.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предвиденото изменено споразумение няма да има отражение върху бюджета на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Указания за водене на преговори

Визова такса и освобождаване от визова такса

В други споразумения за облекчаване на визовия режим, сключени между ЕС и трети държави, общата визова такса е определена на 35 евро. Този размер беше включен в предишните указания за водене на преговори, като се взема под внимание фактът, че във Визовия кодекс визовата такса е определена на 60 евро. Споразумението с Кабо Верде не съдържа разпоредба за намаляване на общата визова такса.

В преработения Визов кодекс визовата такса ще се увеличи от 60 на 80 евро и тази по-висока такса ще се отнася и за кандидатите за виза от Кабо Верде.

Поради това се предлага визовата такса за кандидатите за виза от Кабо Верде да бъде намалена, както беше направено за гражданите на всички трети държави, които са сключили споразумение за облекчаване на визовия режим с ЕС. Намалената такса обаче следва да бъде пропорционална на променената визова такса. Поради това се предлага намалената такса да се равнява на половината от размера, определен в националното законодателство на страните по Споразумението (за ЕС — във Визовия кодекс). Този подход ще даде възможност на ЕС да адаптира размера на таксата с оглед на променящите се обстоятелства.

В хода на преговорите следва да се обсъди включването на допълнителни категории кандидати, за които визовата такса да бъде отменена.

Многократни визи с дълъг срок на валидност

В споразумението за изменение трябва да се вземат предвид промените, въведени с преработения Визов кодекс във връзка с издаването на многократни визи с дълъг срок на валидност.

Действащото понастоящем споразумение предоставя петгодишни многократни визи на ограничен брой категории редовно пътуващи лица (например членове на национални и регионални правителства, постоянни членове на официални делегации, бизнесмени, близки членове на семейството) и предвижда многократни визи на каскаден принцип с постепенно увеличаване на срока на валидност за други категории редовно пътуващи лица.

Преработеният Визов кодекс (член 24, параграф 2) обаче предвижда различна система на каскаден принцип за получаване на многократни визи, която не е ограничена до определени категории.

Затова се предлага измененото споразумение да следва подобен подход, т.е. подход на каскаден принцип, който ще се прилага за всички кандидати за виза, различни от спадащите към категориите, на които вече се издават петгодишни многократни визи в съответствие с член 5, параграф 1 от действащото споразумение.

Освен това споразумението за изменение следва да намали броя на правомерно използваните визи, които се изисква като предварително условие за получаването на многократна виза, и/или да увеличи референтните периоди, през които следва да бъде получен и правомерно използван определеният брой визи.

Списък на придружаващите документи за обосноваване на целта на пътуването / за доказване на настаняване

Действащите споразумения за облекчаване на визовия режим, сключени между ЕС и други трети държави, предоставят улеснения, изразяващи се в намаляване на броя на придружаващите документи, които се изискват за обосноваване на целта на пътуването, до обикновено един-единствен документ за всяка категория кандидати за виза. Споразумението с Кабо Верде не съдържа подобна разпоредба.

Споразумението за изменение следва да установи списък на придружаващите документи, които кандидатите за виза трябва да представят, за да докажат целта на пътуването. Броят на документите следва да бъде намален по принцип до един придружаващ документ за всяка категория. С това се цели опростяване на процедурата за кандидатстване и улесняване на идентифицирането на кандидатите, спадащи към една от определените в Споразумението категории.

Освен това Визовият кодекс предвижда хоризонтални улеснения във връзка с придружаващите документи, които трябва да бъдат представени от редовно пътуващите лица. Съгласно член 14, параграф 6 изискването за някои придружаващи документи *„може да не се прилага по отношение на кандидати, известни на консулството или на централните органи със своята добросъвестност и надеждност, по-специално във връзка с правомерното използване на предишни визи, ако няма съмнение, че при преминаването на външните граници на държавите членки кандидатът изпълнява изискванията по член 6, параграф 1 от Кодекса на шенгенските граници“*.

С оглед на този принцип измененото споразумение следва да съдържа разпоредба, съгласно която след като лицето е получило първата си многократна виза (със срок на валидност от една, две или три години), т.е. достигнало е второто ниво на каскадата, то следва по принцип да бъде освободено от изискването за представяне на документи за доказване на настаняване и/или на средства за плащане на такова настаняване.

Освобождаване от изискването за виза за притежателите на разрешения за преминаване на ЕС

Измененото споразумение следва да освобождава от изискването за виза притежателите на разрешение за преминаване на ЕС, издадено на някои служители на институциите на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС) № 1417/2013 на Съвета.

Основание за временно спиране поради неприлагане на споразумението за обратно приемане

В Споразумението се предвижда възможност за временно спиране на прилагането му, като е посочен изчерпателен списък от основания, например по причини, свързани с обществения ред, защита на националната сигурност, защита на общественото здраве.

В съответствие с посочения в преработения Визов кодекс подход, при който облекчаването на визовия режим е обвързано със сътрудничество по въпросите на връщането, споразумението за изменение следва да увеличи основанията за временно спиране на прилагането и да включи в тях възможността ЕС да спре временно прилагането на споразумението за облекчаване на визовия режим, изцяло или частично, в случай на неприлагане на Споразумението за обратно приемане, сключено между ЕС и Кабо Верде, или на недостатъчно сътрудничество в борбата с незаконната миграция.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

С оглед на горепосоченото Комисията препоръчва на Съвета да разреши започването на преговори по споразумение между ЕС и Република Кабо Верде за изменение на Споразумението между ЕС и Република Кабо Верде за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване на граждани на Република Кабо Верде и на Европейския съюз, което е в сила понастоящем.

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на започването на преговори по споразумение между Европейския съюз и Република Кабо Верде за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Република Кабо Верде за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване на граждани на Република Кабо Верде и на Европейския съюз

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 218, параграфи 3 и 4 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като има предвид, че следва да започнат преговори за сключването на споразумение с Република Кабо за изменение на Споразумението между ЕС и Република Кабо Верде за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване на граждани на Република Кабо Верде и на Европейския съюз,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С настоящото на Комисията се разрешава да започне преговори от името на Съюза по международно споразумение с Република Кабо Верде за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Република Кабо Верде за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване на граждани на Република Кабо Верде и на Европейския съюз.

Член 2

Указанията за водене на преговорите се съдържат в приложението към настоящото решение.

Член 3

Преговорите се водят в консултация с работна група „Визи“ на Съвета.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател